

สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย
พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ.๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
เจตนาการณ์ของกฎหมาย

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมเกษตรกรรมของประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรือง และมีผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อควบคุมและคุ้มครองให้เกษตรกรได้ใช้พันธุ์พืชที่ดีในการเพาะปลูกอย่างเพียงพอ

เพื่อควบคุมให้ผู้ประกอบการค้าพันธุ์พืชสามารถดำเนินกิจการไปได้ด้วยดี

เพื่อส่งเสริมให้มีการคิด ค้น และปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่ ๆ

เพื่อควบคุมการค้าระหว่างประเทศของพืชในบัญชีแบบท้ายอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดสัตว์และพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) และส่งเสริมการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์พืชป่า

ขอบเขตของการมีผลบังคับใช้และสาระสำคัญ

เรื่องที่ ๑ คณะกรรมการพันธุ์พืช

พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีคณะกรรมการพันธุ์พืช ซึ่งมีหน้าที่เพื่อเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี เกี่ยวกับการควบคุม การส่งเสริม การอุดหนุน การอุดหนุน ฯ ให้คำแนะนำ หรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในเรื่อง เกี่ยวกับพืช

กรรมการในคณะกรรมการพันธุ์พืช ประกอบด้วย

- ประธาน คือ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- กรรมการโดยตำแหน่ง ๕ คน ได้แก่ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทน กรมป่าไม้ ผู้แทนกรมศุลกากร และผู้อำนวยการสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ

- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกิน ๙ คน แต่ตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยพิจารณาจากความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น ด้านการปรับปรุงพันธุ์พืช ด้านพืชสวน ด้านพืชไร่ ด้านเมล็ดพันธุ์และเทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์ ด้านการส่งเสริมการเกษตร ด้านธุรกิจเมล็ดพันธุ์ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

ทั้งนี้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

เรื่องที่ ๒ เมล็ดพันธุ์ควบคุม

เมล็ดพันธุ์ หมายถึง เมล็ด หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชที่ใช้เพาะปลูกหรือใช้ทำพันธุ์ เช่น ต้น ตอ หน่อ เหง้า กิ่ง แขนง ตา ราก หัว ดอก หรือ ผล

เมล็ดพันธุ์ควบคุม คือ เมล็ดพันธุ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุม ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนาการณ์เพื่อคุ้มครองให้เกษตรกรได้ใช้เมล็ดพันธุ์ดี โดยการควบคุมการประกอบ กิจการรวบรวม ขาย นำเข้า ส่งออก และนำผ่านเมล็ดพันธุ์ควบคุม โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์เป็นผู้ประกาศกำหนดชนิดพืชให้เป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุม ซึ่งจะพิจารณากำหนดรายชื่อเมล็ดพันธุ์ควบคุม จากปัจจัยทางด้านวิชาการและด้านเศรษฐกิจการค้าเมล็ดพันธุ์ของพืชชนิดนั้น ๆ ปัจจุบันเมล็ดพันธุ์ควบคุม มีทั้งหมด ๔๕ ชนิดพืช ตามประกาศกระทรวงฯ ฉบับปี ๒๕๑๖

ผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ควบคุมต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเมล็ดพันธุ์ควบคุมอย่างเคร่งครัด และต้องควบคุมคุณภาพเมล็ดพันธุ์ที่ตนเองรวบรวม ขาย นำเข้า ส่งออก และนำผ่านเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า ไม่ให้ต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งรัฐมนตรีฯ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และวิธีเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติ ประกาศฉบับปัจจุบันกำหนดไว้ ๒ เรื่อง ได้แก่ มาตรฐานความคงและความบริสุทธิ์ของเมล็ดพันธุ์ และประกาศกำหนดมาตรฐานคุณภาพเพื่อกำหนดลักษณะของต้นปกติและต้นผิดปกติสำหรับเมล็ดพันธุ์ป่าล้มน้ำมัน

คุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาต

- บรรลุนิติภาวะ
- มีถิ่นที่อยู่หรือสำนักงานในประเทศไทย
- ไม่เป็นบุคคลวิกฤต คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- มีสถานที่ที่เหมาะสมในการรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออก เมล็ดพันธุ์ควบคุม
- ใช้ชื่อในการประกอบพาณิชย์กิจไม่ซ้ำหรือคล้ายคลึงกับผู้รับใบอนุญาตอยู่แล้วๆ
- มีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด ซึ่งรัฐมนตรีกำหนดให้สถานที่รวบรวม ขาย นำเข้า และส่งออก ต้องไม่อยู่ในพื้นที่ต้องห้าม นอกจากนี้คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตควรรวมเมล็ดพันธุ์ป่าล้มน้ำมันต้องมีสถานที่ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร

ในการดำเนินการรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุม พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปสถานที่ทำการเพื่อตรวจสอบรายการ ข้อความ และจำนวนเกี่ยวกับสิทธิ์ของพันธุ์พืช และให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แทนตอบคำถามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการนี้

เรื่องที่ ๓ พีชสงวน

พีชสงวน คือ พีชที่ห้ามส่งออกส่วนขยายพันธุ์ของพีช (ยกเว้นส่วนที่ติดไปกับผลผลิต) ออกนอกราชอาณาจักร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาพีชพันธุ์ดีของไทยไว้ให้เกษตรกรเพาะปลูกในประเทศไทย ปัจจุบันมีพีชที่ได้รับการประกาศเป็นพีชสงวนทั้งหมด ๑๑ ชนิด ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖

ทั้งนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจในการอนุญาตให้ส่งออกพีชสงวนได้หากเป็นงานวิจัยหรืองานวิชาการของทางราชการเท่านั้น

เรื่องที่ ๔ พีชต้องห้าม

พีชต้องห้ามตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืชเป็นพีชที่ห้ามน้ำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดพีชต้องห้ามได้ แต่ปัจจุบันยังไม่เคยมีการประกาศกำหนดพีชต้องห้าม

เรื่องที่ ๕ พีชอนุรักษ์

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในเรื่องพีชอนุรักษ์ คือ เนื่องจากประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) จึงเป็นต้องมีกฎหมายรองรับเพื่อควบคุมการค้าระหว่างประเทศพีชในบัญชี CITES และเพื่อการส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์พีชป่าด้วยวิธีการขยายพันธุ์เทียม

พีชอนุรักษ์ หมายถึง พีชนิดที่กำหนดไว้ในบัญชีแบบห้ายอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์

การขยายพันธุ์เทียม หมายถึง การขยายพันธุ์ที่ไม่ใช่การขยายพันธุ์โดยธรรมชาติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

เรื่องที่ ๖ พันธุพิชชินทะเบียน พันธุพิชรบรอง

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในเรื่องพันธุ์ชีวะเป็นยัง และพันธุ์พืชรับรอง คือ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการคิด ค้น และปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่ ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจตามมาตรา ๒๙ เพื่อประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชรับรองและการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ซึ่งประกาศฉบับ ปัจจุบันประกาศในราชกิจจานุเบkaya พ.ศ. ๒๕๔๗

พันธุ์พืชขึ้นทะเบียน หมายถึง พันธุ์พืชที่ผ่านการพิจารณาขึ้นทะเบียนและอธิบดีออกหนังสือรับรองให้โดยเป็นการเจ้งแหล่งที่มา ประวัติ และลักษณะประจำพันธุ์ไว้กับกรมวิชาการเกษตร

พันธุ์พืชรับรอง หมายถึง พันธุ์พืชขึ้นทะเบียนที่ผ่านการพิจารณาэрบรองให้เป็นพันธุ์พืชรับรองและอธิบดีออกหนังสือรับรองให้ โดยกรมวิชาการเกษตรจะรวบรวมข้อมูลและออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชรับรอง เพื่อเป็นเกียรติแก่การพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืช และเป็นฐานข้อมูลพันธุ์พืชของประเทศไทย

เรื่องที่ ๗ เมล็ดพันธุ์รับรอง

เน้นเรื่องการรับรอง Product ของเมล็ดพันธุ์***

เรื่องที่ ๘ พนักงานเจ้าหน้าที่

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญถีพันธ์พีช พ.ศ. ๒๕๑๘ มีอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่

๑. การเข้าตรวจสอบเมล็ดพันธุ์ พืชอนุรักษ์ ภาษนั้นบรรจุ ฉลาก สมุดบัญชี หรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเมล็ดพันธุ์หรือพืชอนุรักษ์ได้

๒. การนำตัวอย่างเมล็ดพันธุ์หรือวัตถุต้องสงสัยว่าเป็นเมล็ดพันธุ์เสื่อมคุณภาพ เมล็ดพันธุ์ปลอมปนหรือพืชอนุญาตไปเป็นตัวอย่างเพื่อทดสอบ ตรวจ หรือวิเคราะห์ได้

๓. ค้น ยืด หรืออ่ายด้วยมีลักษณะพันธุ์ หรือพืชอนุรักษ์ ภาชนะบรรจุ ฉลาก สมุดบัญชี หรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมีลักษณะพันธุ์หรือพืชอนุรักษ์ได้

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และในการปฏิบัติหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่

เรื่องที่ ๙ การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต และบทกำหนดโทษ

การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต

เมื่อปรากฏว่า ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมาย หรือประกาศ
กระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต ครั้งละไม่เกิน ๑๖๐ วัน
ผู้ถูกสั่งพักใช้ต้องหยุดประกอบกิจการ และเมื่อผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ได้ปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมาย หรือประกาศกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว พนักงาน
เจ้าหน้าที่โดยอนุมัติของอธิบดีกรมวิชาการเกษตรมีอำนาจสั่งถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้

เมื่อปรากฏว่า ผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามมาตรา ๑๖ หรือปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตกระทำผิดหลายครั้งหรือครั้งเดียวแต่เป็นการกระทำผิดร้ายแรง อธิบดีมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้

ผู้ถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง และรัฐมนตรีอำนวยจ้างสั่งยกอุทธรณ์หรือแก้ไขคำสั่งในทางที่เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ได้ และคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

บทกำหนดโทษ

๑. ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือ ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- (๑) ไม่แจ้งชนิด ชื่อพันธุ์ และปริมาณของเมล็ดพันธุ์ควบคุม และแหล่งรวม
- (๒) ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน คุณภาพ และวิธีเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ควบคุม
- (๓) ไม่ระบุชนิดและอัตราส่วนของวัตถุที่ใช้ หรือมี หรือผสม หรือเจือปนในเมล็ดพันธุ์ควบคุม
- (๔) ไม่ระบุชื่อสามัญ ชื่อทางเคมี และอัตราส่วนของสารเคมีอันตรายที่ใช้ผสมในเมล็ดพันธุ์ควบคุม
- (๕) ไม่ปฏิบัติตามการกำหนดวัตถุที่ใช้สำหรับเป็นภัณฑ์บรรจุเมล็ดพันธุ์ควบคุม
- (๖) ฝ่าฝืนการกำหนดการรวบรวมหรือขายเมล็ดพันธุ์ควบคุมเฉพาะที่เป็นเมล็ดพันธุ์รับรอง
- (๗) ฝ่าฝืนการนำเข้าชนิดพันธุ์และปริมาณของเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่อนุญาตให้นำเข้า

๒. ดำเนินการรวบรวม ขาย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือ ปรับไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. ผู้รับใบอนุญาตรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออก ดำเนินกิจกรรมภายหลังใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว โดยมิได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องระวังโทษปรับวันละไม่เกิน ๑๐๐ บาท

๔. ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนประกอบกิจกรรมภายหลังที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ ต้องวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕. ผู้รับใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า ฝ่าฝืนการบรรจุเมล็ดพันธุ์นอกสถานที่ที่ได้รับอนุญาตหรือขายเมล็ดพันธุ์ไม่ตรงตามฉลาก หรือย้ายสถานที่โดยไม่ขออนุญาต หรือผู้นำเข้าไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ ต้องระวังโทษปรับไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๖. ผู้รับใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ หรือผู้รับใบอนุญาตขายไม่ปฏิบัติตามหน้าที่มาตรา ๒๔ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗. ผู้รับใบอนุญาตไม่แสดงใบอนุญาตในที่เปิดเผยหรือไม่ขอใบแทนใบอนุญาตเมื่อใบอนุญาตสูญหาย หรือถูกทำลาย มีโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

๘. ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกพืชอนุรักษ์หรือชาติพืชอนุรักษ์โดยไม่มีหนังสืออนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศห้ามเก็บที่เกี่ยวข้องกับพืชอนุรักษ์ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๙. ฝ่าฝืนการส่งออกพืชสงวน หรือ นำเข้าพืชท้องถิ่น มีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐. ดำเนินการรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออกเมล็ดพันธุ์เสื่อมคุณภาพ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๑. ดำเนินการรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออกเมล็ดพันธุ์ปลอมปน ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จัดทำโดย กลุ่มควบคุมพันธุ์พืช สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

๑๒. ผู้ใดโฆษณาคุณเมล็ดพันธุ์อันเป็นเท็จหรือเกินความจริง หรือขัดขวาง ไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารได ฯ ที่เจ้าหน้าที่มีหนังสือเรียกต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๓. ผู้รับใบอนุญาตฝ่ายนิติบัญญัติจากการหลังจากถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลผ่าน QR code หรือ URL
<https://wow.in.th/HxeNR>

กฎหมายพีชอนุรักษ์
ภายใต้พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

จุดมุ่งหมาย

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์พืชป่าบนอุบัติใหม่จากกิจกรรมชาติให้สอดคล้องกับอนุสัญญาฯ ด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) ซึ่งประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญา เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๖

วัตถุประสงค์

ควบคุมการค้าระหว่างประเทศพืชในบัญชีแบบท้ายอนุสัญญาฯ ด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์

สาระสำคัญ

๑. กำหนดนิยาม (มาตรา ๓)

“พีชอนุรักษ์” หมายความว่า พืชชนิดที่กำหนดไว้ในบัญชีแบบท้ายอนุสัญญาฯ ด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์ ซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

“การขยายพันธุ์เทียม” หมายความว่า การขยายพันธุ์ไม่ใช่การขยายพันธุ์โดยธรรมชาติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกออกจากราชอาณาจักร

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร โดยมีการขนถ่ายหรือเปลี่ยน ยานพาหนะ

“สถานที่” หมายความว่า ที่ อาคารหรือส่วนของอาคาร และหมายความรวมถึงบริเวณของสถานที่ด้วย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ๒. กำหนดให้พืชที่กำหนดไว้ในบัญชีแบบท้ายอนุสัญญาฯ ด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์ ซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาเป็นพีชอนุรักษ์ (มาตรา ๒๙ ทวิ)

๓. กำหนดให้การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านพีชอนุรักษ์และซากของพีชอนุรักษ์ ต้องได้รับหนังสืออนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย (มาตรา ๒๙ ตรี) ผู้ใดฝ่าฝืน ระวังโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๖๑ ทวิ)

๔. กำหนดให้ผู้ใดประสงค์ขยายพันธุ์เทียมพีชอนุรักษ์เพื่อการค้าให้ยื่นขอขึ้นทะเบียนสถานที่เพาะเลี้ยงพีชอนุรักษ์ต่อกรมวิชาการเกษตร (มาตรา ๒๙ จัตวา) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม ระวังโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๖๑ ทวิ)

๕. กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

(๑) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา (มาตรา ๓๙)

(๒) เข้าไปในสถานที่เพาะเลี้ยงพืชอนุรักษ์ หรือyanพาหนะที่บรรทุกพืชอนุรักษ์ เพื่อตรวจสอบพืชอนุรักษ์ นำพืชเป็นตัวอย่างเพื่อทดสอบ ตรวจ หรือวิเคราะห์ คัน ยึด หรืออ้ายดพืชอนุรักษ์ หรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับพืชอนุรักษ์ (มาตรา ๓๙) ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสาร หรือวัตถุใดๆ ตามที่มีหนังสือเรียก ระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๖๖)

(๓) ยึดหรือส่งกลับพืชอนุรักษ์ที่นำเข้าโดยไม่ถูกต้อง (มาตรา ๓๙ ตรี)